

Asia: VM/1709/00.01.00.01/2016 VM098:00/2016

Lausuntopyyntö julkisen hallinnon tiedonhallinnan sääntelyn kehittämistä selvittäneen työryhmän raportista

Yleiset kommentit raportista

Yleiset kommentit raportista

Raportissa on Suomen metsäkeskuksen näkemyksen mukaan tunnistettu erittäin hyvin tiedonhallinnan lainsäädännön kehittämistarpeet. Raportin keskeiset ehdotukset ovat perusteltuja ja kannatettavia. Toteutuessaan ne selkeyttävät ja yhtenäistävät olennaisesti nykyistä osin hajanaista ja epäyhdenmukaista sääntelyä esimerkiksi asiakirjojen julkisuuden, arkistoinnin ja luokitusten osalta.

Raportissa viitataan paikoittain nykyiseen laajaan erityislainsäädäntöön, joka suositellaan koottavaksi osaksi tiedonhallintaa koskevaa sääntelyä. Tämä tulee edellyttämään laajaa lainsäädännön uudistamista. Esimerkiksi Metsäkeskuksen kannalta keskeinen on Laki Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä (419/2011), jonka laaja muutos on parhaillaan vireillä ja jossa säädetään yksityiskohtaisesti luonnollisiin henkilöihin liittyvien metsätietojen käyttämisestä metsäkeskuksen tehtäviä hoidettaessa sekä näiden tietojen muusta käsittelystä. Tarve säätää näistä kysymyksistä erityislaille johtui mm. siitä, että henkilötietolaki yleislakina ei riittänyt kattamaan kaikkia henkilötietojen käsittelytarpeita. Vastaavia tarpeita voi tulla esille, kun erityissäännöksistä pyritään luopumaan.

Kommentit raportin 5 luvusta

Kommentit osasta 5.1 Tiedonhallintaa koskevan sääntelyn soveltamisaloista

-

Kommentit osasta 5.2 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen

-

Kommentit osasta 5.3 Tietoturvaluottelu

-

Kommentit osasta 5.4 Tietoaineistojen muodostaminen ja vastuut

-

Kommentit osasta 5.5 Tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus

-

Kommentit osasta 5.6 Tietoaineistojen julkisuus ja salassapito

-

Kommentit osasta 5.7 Tiedonsaanti asiakirjoista ja tietoaineistoista

-

Kommentit osasta 5.8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi

-

Kommentit osasta 5.9 Tietohallinnon ja tiedonhallinnan ohjaus

-

Kommentit muutosehdotusten priorisoinnista

Mitä muutosehdotuksia olisi mielestänne priorisoitava valmistelussa?

-

Muut tarpeelliset toimenpiteet

Millä muilla toimenpiteillä, lainsäädännön uudistamisen lisäksi, katsotte olevan merkitystä julkisen hallinnon tiedonhallinnan kehittämisessä?

Uudesta tiedonhallintalaista muodostuu laaja kokonaisuus, minkä vuoksi tarvitaan tulkintaopastusta ja koulutusta sen astuessa voimaan. Samoin tulee varautua ohjeistusten ja toimintaperiaatemäärittelyjen muutoksiin organisaatioissa ja tähän tarvitaan aikaa.

Työryhmän ehdotusten vaikutukset

Yleiset kommentit vaikutuksista

Suomen metsäkeskus kuuluu ns. välilliseen valtioonhallintoon. Metsäkeskus käyttää julkisten hallintotehtäviensä yhteydessä julkista valtaa, mutta se ei ole valtion tai kunnan viranomainen. Metsäkeskukseen tultaisiin siis soveltamaan raportin kohdassa 5.5.1 todettua periaatetta, jonka mukaan julkista valtaa käyttävän yhteisön tai säätiön julkisen hallintotehtävän hoitamisessa käyttämän tietojärjestelmän osalta voidaan valtioneuvoston asetuksella säätää vain yhteentoimivuuden edellyttämän tietoarkkitehtuurin ja sen edellyttämien kuvausten ja määritysten sisällöstä. Näin tehtäisiin siitä huolimatta, että Suomen metsäkeskuksesta annetun lain (418/2011) 15 §:n mukaan metsäkeskuksen on noudatettava keskeisiä hallinto-oikeudellisia yleissäädöksiä – myös julkisuuslakia – kaikissa tehtävissään siitä riippumatta liittykö niihin julkisen vallan käyttöä.

On myös syytä huomata, että metsäkeskuksella ja muilla julkista valtaa käyttävillä viranomaisorganisaation ulkopuolisilla yhteisöillä ei ole suoraan hankintaoikeutta valtion yhteisistä palvelukeskuksista ja ne joutuvat tästä syystä kilpailuttamaan kaikki merkittävät hankinnat, minkä vuoksi niitä ei voitane velvoittaa tietojärjestelmä- ja teknologiatasoisilla arkkitehtuurivaatimuksilla.

Taloudelliset vaikutukset

-

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

-

Yhteiskunnalliset vaikutukset

-

Uitamo Janne
Suomen metsäkeskus